

Grenspost Düsseldorf

Nieuwsoverzicht Grenspost Düsseldorf maart 2024

---

1) Suzanne van den Bos over haar ‘Verkenningstocht’ bij de Bezirksregierung: “Deze ervaring had ik voor geen goud willen missen”

Wat doe je als je beleidsadviseur grondwater bij Provincie Gelderland bent en je de kans krijgt om eens mee te kijken bij de collega’s van de Bezirksregierung in Düsseldorf? Suzanne van den Bos aarzelde geen moment en greep deze kans met beide handen aan. De afgelopen zes maanden ging ze op ‘verkenningstocht’ bij de oosterburen. Ze vierde er voor het eerst van haar leven carnaval, viel op met haar oer-Hollandse broodtrommel en maakte kennis met woorden als ‘Planfeststellungsverfahren’, ‘Strahlwirkungskonzept’ en ‘Durchteufung’. Ze leerde echter vooral dat er op het gebied van water in Nederland en Noordrijn-Westfalen wordt gewerkt aan dezelfde doelen – maar op een andere manier.

Kun je iets meer over jezelf vertellen?

Ik ben opgegroeid in Apeldoorn en heb in Wageningen Bodem, Water en Atmosfeer met de studierichting Geohydrologie gestudeerd. Vervolgens heb ik een aantal jaar als hydroloog bij een adviesbureau gewerkt, voordat ik bij Provincie Gelderland aan de slag ging, in eerste instantie als vergunningverlener Grondwaterwet. Inmiddels ben ik binnen het programma Water alweer bijna vijftien jaar met veel plezier beleidsadviseur Grondwater. Wat het extra leuk maakt, is het grensoverstijgende haakje. Water is bij de provincie grensoverschrijdend echt één van de belangrijkste thema’s. En dat is niet voor niets. In Nederland zitten we nu eenmaal benedenstrooms: als er in Duitsland een dijk doorbreekt kunnen we in Nederland ook last krijgen van hoogwater. Een goede afstemming over de landsgrenzen heen is onontbeerlijk.

Welke grensoverstijgende commissies en initiatieven bestaan er zoal?

De oudste commissies zijn de ‘Grenslandcommissies’, die zijn voortgevloeid uit het Grensverdrag tussen Nederland en Duitsland dat in 1960 werd getekend. Door dit verdrag zijn een permanente grenswatercommissie en enkele subcommissies voor de diverse grensoverschrijdende stroomgebieden ingesteld. Deze commissies komen jaarlijks bij elkaar. Mede door de komst van de Europese Kaderrichtlijn Water zijn de contacten sterk toegenomen. Er zijn diverse grensoverschrijdende informele samenwerkingsverbanden ontstaan, zoals het Grensoverschrijdend Platform voor Regionaal Waterbeheer (GPRW). Het platform heeft recentelijk een aanvraag voor een Interreg-project voor de aanpak van droogte ingediend. Ik hoop heel erg dat de aanvraag wordt goedgekeurd. Een ander

belangrijk samenwerkingsverband is de Arbeitsgruppe Deltarhein, waarin de bilaterale afstemming over de Kaderrichtlijn Water en de Richtlijn Overstromingsrisico's centraal staan.

Er speelt momenteel sowieso heel veel, ook vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Zo is Nederland recentelijk samen met België, Luxemburg en Noordrijn-Westfalen het onderzoeksprogramma JCAR-ATRACE gestart (Joint Cooperation Programme for Applied Scientific Research Accelerate Transboundary Regional Adaptation to Climate Extremes) om de samenwerking op het gebied van bescherming tegen risico's van overstromingen en droogte.

Kun je vertellen hoe je tijd in Düsseldorf er precies uitzag?

Ik mocht voor een periode van zes maanden bij de Bezirksregierung meekijken en werd er met open armen ontvangen. Op die manier had ik echt de kans om de mensen die hier werken goed te leren kennen en contacten op te doen. Omdat ik niet was toebedeeld aan een bepaald vakgebied, kreeg ik de kans om meer mensen te leren kennen dan een gemiddelde persoon hier. Daarnaast heb ik nu veel beter zicht op hoe alles hier precies georganiseerd is en weet ik nu beter waarom dingen soms lopen zoals ze lopen. Je krijgt meer begrip voor elkaar en inmiddels weet ik precies bij wie ik waarvoor kan aankloppen. Deze ervaring was goud waard.

Ter afsluiting ben ik inmiddels bezig met het maken van een poster naar aanleiding van het hoogwater aan de Ruhrdeich in Oberhausen afgelopen kerst. Hierop zijn de taken en verantwoordelijkheden van de Bezirksregierung rondom hoogwater en de bestrijding ervan afgebeeld, taken die in Nederland bijvoorbeeld deels in handen zijn van de waterschappen.

Hoe is je Duits? Had je voorafgaand aan de uitwisseling al raakvlakken met Duitsland?

Ik heb eigenlijk altijd al interesse gehad in Duitsland en in grensoverschrijdende samenwerking. Bijkomend voordeel voor mij is dat mijn vriend – die ik heb leren kennen via het Europese onderzoeksproject BINGO – Duits is en in Oberhausen woont. Ik kan me goed redden in het Duits, maar het is zeker niet vlekkeloos, en dat hoeft gelukkig ook niet. De wil om Duits te spreken wordt in elk geval erg gewaardeerd. En ik had in het verleden via de provincie al eens een cursus Duits gevolgd. Dat is zeker aan te raden om je woordenschat te vergroten.

Zijn er dingen waarover je je hebt verbaasd?

Een grappig verschil is het gebrek aan een gemeenschappelijk koffiezetapparaat, bij de provincie juist dé plek om even bij te praten. In Düsseldorf heeft men op kantoor vaak zelf een eigen 'Kaffeemaschine'. Ik ben de afgelopen maanden dus vaak even gaan 'buurten' bij de Duitse collega's voor een kopje koffie. Gezamenlijke ontbijtjes zijn er wel, die kende ik bij de provincie niet. En ik heb hier kennisgemaakt met de 'Fortunabrötchen' of 'Schokokussbrötchen', een hard broodje met daarop een chocozoen. Lekker! De broodtrommel met eigen boterhammetjes is dan weer een typisch Nederlands fenomeen: hier gaat men in de pauze vaak even de deur uit om een belegd broodje te halen.

Welke verschillen tussen de Nederlandse en Duitse werkwijze kwam je tegen?

De structuur in Düsseldorf is wat meer gelaagd. Bij de provincie is er een manager en vervolgens een heel programma water met diverse medewerkers en niets daartussen. In Düsseldorf heb je een Hauptdezernent, dan Dezernenten met daaronder dan weer een

kleiner team met ‘Sacharbeiter’ . De taken en verantwoordelijkheden zijn meer afgebakend en het is vaak duidelijker wie wat doet. Beide heeft zo zijn voor- en nadelen. Als je veel tijd nodig hebt om uit te zoeken wie waarvoor verantwoordelijk is en dan alles af gaat timmeren om ervoor te zorgen dat alle eventualiteiten afgedekt zijn, duren processen natuurlijk ook weer langer.

Tijdens een bijeenkomst over het ‘Fahrplan Deichsanierung’ was ook de president aanwezig. Aan het eind besloot ik gewoon even op te staan en me voor te stellen, dat zou een Duitse misschien niet meteen doen.

Het afgelopen halfjaar mocht ik meehelpen aan het dijkkadaster dat men hier moet opstellen. Ik heb me onder andere beziggehouden met het aanvraagformulier voor vergunningen voor werkzaamheden bij dijken en in overstromingsgebieden. Zo’n formulier bestaat bij provincie Gelderland niet meer, dat verloopt bij ons digitaal. Verder beschikt Noordrijn-Westfalen over uitstekende dataportalen rondom de Wasserrahmenrichtlinie, bijgehouden door IT.NRW. In Nederland doen we dat meestal per provincie of stroomgebied allemaal apart.

Wat weet je het meest te waarderen aan Duitsers?

‘De Duitser’ bestaat natuurlijk niet, maar wat me de afgelopen maanden is opgevallen is de enorme vakkennis die er is. Dat maakt de samenwerking heel prettig. En Duitsers zijn wel degelijk heel open als je zelf ook open bent. Het cliché dat Duitsers zo formeel zouden zijn, wil ik bij dezen ook meteen de wereld uit helpen.

Zou je je Nederlandse collega’s ook willen aanraden om ook eens een periode op verkenningstocht te gaan bij onze oosterburen?

Jazeker. Het was voor mij persoonlijk een hele ervaring en het was zeker ook zinvol voor de provincie. Ook voor een medewerker van bijvoorbeeld een waterschap zou het heel waardevol kunnen zijn om eens een kijkje in de keuken bij de Bezirksregierung te nemen. Ik heb het nu ook gedaan en hoop daarmee de drempel voor anderen ook wat te hebben verlaagd. De afstand blijft natuurlijk, maar met de rechtstreekse trein vanuit Arnhem ben je in no-time in Düsseldorf. Ik kan me best voorstellen dat ik hier bijvoorbeeld in het kader van een Interreg-project nog eens een dag in de week zou willen werken. Dat zou ik nu veel gemakkelijker doen. Voor mijn gevoel is de Bezirksregierung nu veel dichterbij.

Omgekeerd zijn collega’s van de Bezirksregierung uiteraard ook van harte welkom in Gelderland. De uitnodiging staat!

---

2) ‘Crisisbeheersers’ Netwerk N4 bijeen in het Gouvernement

“Vanuit de lucht kun je zien dat grenzen lijnen zijn die door de mens zijn getrokken, maar bij een incident of crisis blijken ze ineens ook echt te bestaan.” Met deze woorden ontving Emile Roemer, de gouverneur van provincie Limburg, op woensdag 20 maart tientallen ‘crisisbeheersers’ uit de grensregio’s in de Statenzaal van het Gouvernement in Maastricht. Op slechts enkele meters van het lijvige boekwerk van het Verdrag van Maastricht uit

1992, dat in het Gouvernement te vinden is, werd ‘Europa gelebt’ tijdens de jaarlijkse netwerkdag van het Netwerk N4.

Roemer prees het Netwerk N4 (Netwerk Nederland NRW Niet-politie gerelateerde Crisisbeheersing), de betrokkenheid van de deelnemers en de veelheid aan initiatieven die eruit ontstaan zijn of er juist in samenkomen. Die lijn zou de gouverneur graag ook doorgetrokken zien naar de bestuurlijke lagen. De meerwaarde van N4 ligt niet alleen in het aanknopen en onderhouden van persoonlijke contacten en weten met wie je in geval van een crisis over de landsgrenzen heen moet schakelen, maar ook in het feit dat specifieke thema’s kunnen beter worden opgepakt.

Van acute zorg tot grensliaisons

Zo is er naar aanleiding van de jaarlijkse bijeenkomst in 2023 een plan gemaakt voor een opleidingsmodule voor grensliaisons, waarin het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) een prominente rol speelt. Verschillen in (grootschalige) acute zorg zijn in kaart gebracht en het digitale samenwerkingsplatform van N4 is verder uitgebreid. Beide verantwoordelijke ministeries schetsten aansluitend de belangrijkste ontwikkelingen in crisisbeheersing in het eigen (Bundes)land.

In de middag deden de deelnemers een soort ‘museumtour’ langs diverse projecten en activiteiten op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking van meldkamers, acute zorg, brandweer en crisisbeheersing. ‘Inspirerend’ was een veelgehoorde reactie van de ‘museumbezoekers’. Als kers op de taart was er aan het eind van de middag een interessante rondleiding door het gouvernement, dat ondanks z’n relatief jonge leeftijd heel veel geschiedenis ademt.

---

3) 4+1-Treffen in teken van hoogwater, mobiliteit, energie, onderwijs en arbeidsmarkt

Het Rijksmuseum Twenthe in Enschede vormde op 28 maart het decor van het 4+1-Treffen. De minister-president van Nedersaksen Stephan Weil en de commissarissen van de Koning van de provincies Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel waren hier bijeen om de voortgang van de noordelijke samenwerking op het gebied van arbeidsmarkt, onderwijs, energie, mobiliteit en hoogwater te bespreken.

Commissaris van de Koning van Overijssel Andries Heidema en burgemeester van Enschede Roelof Bleker verwelkomden minister-president Weil. “Een persoonlijke uitwisseling over actuele ontwikkelingen en uitdagingen in onze grensoverstijgende samenwerking is cruciaal. Wij blijven samen de schouders eronder zetten om de samenwerking tussen de provincies Friesland, Groningen, Drenthe en Overijssel met Nedersaksen verder te versterken.”, aldus Heidema.

Dijkgraaf Roeland van der Schaaf van waterschap Noorderzijlvest trapte af met een presentatie over hoogwater- en overstromingspreventie. Daarna kwam het thema mobiliteit aan bod, met de E233 en de treinverbindingen Wunderline, Lelylijn en de lijn Bad Bentheim

– Neuenhaus. Op het gebied van energie was er aandacht voor de uitbouw van hernieuwbare energie, waterstof en de verdere ontwikkelingen rondom het gebruik van gas. Tot besluit van het ochtendprogramma werd nog kort teruggeblikt op de [Grenslanreis Nederland-Nedersaksen](#) en werd de stand van zaken rondom de Nederlandse coalitiebesprekingen gedeeld.

Arbeidsmarkt en onderwijs in de bilaterale samenwerking

Na de lunch stond er een uitwisseling met jongeren op het programma over de realiteit van werken en leren over de landsgrenzen heen. Het Interreg-project Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) kwam aan bod, dat als doel heeft om een continue euregionale onderwijsketen te waarborgen, van de basisschool tot aan de universiteit. Leerlingen en studenten moeten worden klaargestoomd voor een 360 graden arbeidsmarkt.

Binationale curricula in vergelijking

Het Rijnland Instituut verzorgde samen met jongeren een presentatie over binationale curricula op het gebied van handel en ICT met focus op euregionale competenties. Uitkomst van een vergelijking tussen Nederlandse en Duitse curricula is dat er meer overeenkomsten dan verschillen zijn. Het Rijnland Instituut ontwikkelt samen met Nederlandse en Duitse onderwijsinstellingen en het Nederlandse en Duitse bedrijfsleven twee binationale mbo-curricula – MBO ICT en MBO Retail/Entrepreneurship – en test deze in drie fieldlabs.

Twents Geluk

Tot slot was het de beurt aan Young Twente Board: een adviesorgaan van de Twente Board, het triple helix economisch orgaan waarin overheid, onderwijs en ondernemers samenwerken. Young Twente Board is de 'uitvinder' van 'Bruto Twents Geluk' en ging met de minister-president in gesprek over de voor jongeren belangrijke ontwikkelingen in de grensregio.

---

4) Waterschap Rijn en IJssel op bezoek bij Bezirksregierung Münster

Water trekt zich niets aan van landsgrenzen: als er over de grens in Duitsland een dijk doorbreekt of extreem veel regen valt, is ook in Nederland de kans op wateroverlast aanwezig. Daarom is een goede bilaterale afstemming met de oosterburen onontbeerlijk en is het belangrijk om elkaar goed te informeren en de krachten te bundelen. Om de banden verder aan te halen ging Hein Pieper, dijkgraaf bij het Waterschap Rijn en IJssel, op 21 maart langs bij Andreas Bothe, Regierungspräsident van de Bezirksregierung Münster.

Aan bod kwam onder meer de Kaderrichtlijn Water (KRW), waarin de Europese regels zijn gebundeld die de samenwerking op het terrein van waterkwaliteit regelt, en regelt hoe daarmee in de grensstreek omgegaan wordt. Ook werd er gesproken over het Grensoverschrijdend Platform voor Regionaal Waterbeheer (GPRW). Dit platform werd in 2011 opgericht naar aanleiding van de wateroverlast in 2010 en bestaat momenteel uit zeven partners. Aan Nederlandse kant zijn dat het Waterschap Rijn en IJssel en het Waterschap Vechtstromen; aan Duitse kant zijn dat Kreis Borken,

Kreis Steinfurt, Landkreis Grafschaft Bentheim en sinds januari 2024 ook Landkreis Emsland en de Bezirksregierung Münster. De partners werken samen op het gebied van klimaatadaptatie, hoogwaterveiligheid, vismigratie, de omgang met bever- en muskusratten en waterkwaliteit. Het platform heeft recentelijk een aanvraag voor een Interreg-project voor de aanpak van droogte ingediend.

Focus op oppervlakte- en grondwater

In januari van dit jaar heeft het Waterschap Rijn en IJssel zijn lidmaatschap van het platform GPRW met vier jaar verlengd. “Wij zien het als een grote winst dat naast de Kreise die al lid zijn nu ook de Bezirksregierung Münster zich bij het platform heeft aangesloten. Zo is er nu ook aan Duitse zijde een wat completere vertegenwoordiging ten aanzien van waterbeheer en dat kan ik alleen maar toejuichen”, aldus dijkgraaf Pieper.

In de samenwerking ligt de focus op de water- en klimaatopgaven in de grensoverschrijdende oppervlaktewater- en grondwatersystemen. De belangrijkste en bekendste rivieren en beken, die – net als vele van hun zijbeken – ten noorden van de Rijn hun oorsprong vinden in de Duitse deelstaten Nedersaksen of Noordrijn-Westfalen, zijn de Vecht/Vechte, de Dinkel, de Buurserbeek/Ahauser Aa, de Berkel, de Slinge en de Oude IJssel/Issel. Op het gebied van grondwater is een belangrijk gegeven dat er in de grensstreek sprake is van grensoverschrijdende grondwaterstroombanen, waarbij het grondwater globaal in noordwestelijke richting stroomt. Dat geldt met name voor Zuidoost-Drenthe en Twente en in iets mindere mate ook voor de Achterhoek. Het water trekt zich niets aan van het feit dat ergens daarboven een grens zit.

---

5) Grensoverstijgende conferentie over gemeenten in Europa

De uitdagingen die het groeiende belang van de Europese Unie voor gemeenten met zich meebrengt: deze stonden op 5 maart in Münster op de agenda. In het historische Stadtweinhaus kwamen vertegenwoordigers van Nederlandse en Duitse gemeenten en andere gemeentelijke instellingen op uitnodiging van de EUREGIO en de stad Münster bijeen om hierover te discussiëren.

Oberbürgermeister Markus Lewe van Münster en EUREGIO-voorzitter Joris Bengevoord (burgemeester van Winterswijk) verwelkomden de aanwezigen. Prof. dr. Jacco Pekelder (directeur van het Zentrum für Niederlande-Studien van de Universität Münster) gaf vervolgens een lezing over Europa en de samenleving in het Europese verkiezingsjaar 2024.

Europese regels in het gemeentelijke speelveld

Hoe gaan lokale overheden effectief om met het feit dat een groot deel van de wettelijke eisen van de EU lokale overheden raken in hun dagelijkse werk? Welke strategieën en praktijkvoorbeelden zijn er? Prof. dr. Stephan Grohs (Deutsche Universität für Verwaltungswissenschaften Speyer), Marcel Moll (Raad van Europese Gemeenten en Regio's), Michael Schmitz (Europees Bureau van de Duitse Landkreistag in Brussel), Nicky Eppich (gemeente Winterswijk) en Andreas Listing (Hoofd Afdeling EU, Regio Hannover) discussieerden deze middag onder andere over dit onderwerp.

“Europa heeft een sterke bottom-up impuls nodig. Gemeenten en gemeentelijke samenwerkingsverbanden zoals de EUREGIO zijn Europese ‘bottom-up actoren’. Zij houden Europa levend en maken het tastbaar voor de mensen die ter plekke bij Europa betrokken zijn”, aldus Joris Bengevoord.

---

6) Vier Euregio's lanceren online-tool voor subsidieaanvragen Kleinprojectenfonds

Het aanvragen van subsidies uit het Kleinprojectenfonds (KPF) is dankzij een nieuwe onlinetool, gelanceerd door de Euregio's Euregio Rijn-Waal, Eems Dollard Regio, EUREGIO en euregio rijin-maas-noord eenvoudiger geworden. Dit zorgt ervoor dat individuele personen en organisaties gemakkelijker financiering aan kunnen vragen voor grensoverschrijdende projecten.

Enkele kenmerken van de nieuwe onlinetool zijn onder meer:

- **Gebruiksvriendelijkheid:** De tool is ontworpen met het oog op eenvoud en gebruiksgemak, zodat aanvragers probleemloos door het aanvraagproces kunnen navigeren.
- **Duidelijke begeleiding:** Stapsgewijze instructies begeleiden aanvragers bij elke fase van het aanvraagproces, waardoor verwarring wordt geminimaliseerd en de kans op fouten wordt verkleind.
- **Snelle verwerking:** Een efficiënt systeem zorgt voor een snelle verwerking van de subsidieaanvragen, waardoor aanvragers snel feedback ontvangen en hun projecten snel van start kunnen gaan.
- **Onderscheid tussen mini- en draft-budget-projecten:** Evenementen die in de regel één dag duren, worden met een vast bedrag van 750 euro ondersteund. Andere initiatieven of projecten in het KPF kunnen een bijdrage van maximaal 25.000 euro tegemoetzien.

"We zijn verheugd om deze innovatieve online-tool te introduceren als een belangrijke stap voorwaarts in het bevorderen van grensoverschrijdende samenwerking en het ondersteunen van projecten die de regio ten goede komen", aldus de projectcoördinatoren van het Kleinprojectenfonds. "Met deze nieuwe tool streven we ernaar om het aanvraagproces voor subsidie van 750 euro tot 25.000 euro zo eenvoudig en toegankelijk mogelijk te maken, waardoor meer mensen en organisaties worden aangemoedigd om deel te nemen aan de grensoverschrijdende samenwerking."

Aanvragers die geïnteresseerd zijn in het aanvragen van subsidie vanuit het Kleinprojectenfonds kunnen de nieuwe onlinetool raadplegen via de website van de Euregio Rijn-Waal (www.euregio.org/kpf) of via deze link: kpf.deutschland-nederland.eu

Over het Kleinprojectenfonds

Het Kleinprojectenfonds, een initiatief van de vier Euregio's Euregio Rijn-Waal, Eems Dollard Regio, , EUREGIO en euregio rijn-maas-noord ondersteunt projecten die bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de grensoverschrijdende samenwerking en de versterking van de euregionale gemeenschap. Het Kleinprojectenfonds wordt uitgevoerd in het kader van het Interreg VI-programma Deutschland-Nederland en wordt met 11,6 miljoen euro medegefinancierd door de Europese Unie, het Nederlandse ministerie van Economische Zaken (EZK), MWIKE NRW en MB Niedersachsen, alsmede de provincies Groningen, Fryslân, Drenthe, Flevoland, Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg.

---

7) Nieuwe cijfers grenspendel bekend

In 2021 staken bijna 44.000 werknemers uit Duitsland de grens over voor hun werk in Nederland, vanuit Nederland pendelden bijna 7.000 werknemers voor hun werk naar Noordrijn-Westfalen en nog eens 1.000 naar Nedersaksen. Dat blijkt uit nieuwe cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de tegenhangers uit Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen.

In Noord-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen is het hoogste percentage werknemers te vinden die wonen in Duitsland of België. In Noord-Limburg kwam ruim 5 procent van de werknemers uit Duitsland, een percentage dat flink hoger ligt dan het landelijk gemiddelde van 0,5 procent. In Midden- en Zuid-Limburg, Arnhem/Nijmegen, Twente en de Achterhoek lag dit gemiddelde in 2021 tussen de 1 en 3 procent. In totaal werkten ruim 86.000 mensen als werknemer in Nederland, terwijl ze in Duitsland of België woonden. Dat aantal is sinds 2017 ongeveer stabiel gebleven.

De hierboven genoemde gemiddelde percentages zijn bij de oosterburen lager. De Kreis Städteregion Aachen is met een aandeel van 1 procent koploper, dat komt in absolute zin overeen met een aantal van 2.000 mensen en is 30 procent van alle inkomende grenspendel naar Noordrijn-Westfalen.

---

6) Vier Euregio's lanceren online-tool voor subsidieaanvragen Kleinprojectenfonds

Het aanvragen van subsidies uit het Kleinprojectenfonds (KPF) is dankzij een nieuwe onlinetool, gelanceerd door de Euregio's Euregio Rijn-Waal, Eems Dollard Regio, EUREGIO en euregio rijn-maas-noord eenvoudiger geworden. Dit zorgt ervoor dat individuele personen en organisaties gemakkelijker financiering aan kunnen vragen voor grensoverschrijdende projecten.

Enkele kenmerken van de nieuwe onlinetool zijn onder meer:

- **Gebruiksvriendelijkheid:** De tool is ontworpen met het oog op eenvoud en gebruiksgemak, zodat aanvragers probleemloos door het aanvraagproces kunnen navigeren.
- **Duidelijke begeleiding:** Stapsgewijze instructies begeleiden aanvragers bij elke fase van het aanvraagproces, waardoor verwarring wordt geminimaliseerd en de kans op fouten wordt verkleind.
- **Snelle verwerking:** Een efficiënt systeem zorgt voor een snelle verwerking van de subsidieaanvragen, waardoor aanvragers snel feedback ontvangen en hun projecten snel van start kunnen gaan.
- **Onderscheid tussen mini- en draft-budget-projecten:** Evenementen die in de regel één dag duren, worden met een vast bedrag van 750 euro ondersteund. Andere initiatieven of projecten in het KPF kunnen een bijdrage van maximaal 25.000 euro tegemoetzien.

"We zijn verheugd om deze innovatieve online-tool te introduceren als een belangrijke stap voorwaarts in het bevorderen van grensoverschrijdende samenwerking en het ondersteunen van projecten die de regio ten goede komen", aldus de projectcoördinatoren van het Kleinprojectenfonds. "Met deze nieuwe tool streven we ernaar om het aanvraagproces voor subsidie van 750 euro tot 25.000 euro zo eenvoudig en toegankelijk mogelijk te maken, waardoor meer mensen en organisaties worden aangemoedigd om deel te nemen aan de grensoverschrijdende samenwerking."

Aanvragers die geïnteresseerd zijn in het aanvragen van subsidie vanuit het Kleinprojectenfonds kunnen de nieuwe onlinetool raadplegen via de website van de Euregio Rijn-Waal (www.euregio.org/kpf) of via deze link: kpf.deutschland-nederland.eu

Over het Kleinprojectenfonds

Het Kleinprojectenfonds, een initiatief van de vier Euregio's Euregio Rijn-Waal, Eems Dollard Regio, , EUREGIO en euregio rijn-maas-noord ondersteunt projecten die bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de grensoverschrijdende samenwerking en de versterking van de euregionale gemeenschap. Het Kleinprojectenfonds wordt uitgevoerd in het kader van het Interreg VI-programma Deutschland-Nederland en wordt met 11,6 miljoen euro medegefinancierd door de Europese Unie, het Nederlandse ministerie van Economische Zaken (EZK), MWIKE NRW en MB Niedersachsen, alsmede de provincies Groningen, Fryslân, Drenthe, Flevoland, Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg.

.....

7) Nieuwe cijfers grenspendel bekend

In 2021 staken bijna 44.000 werknemers uit Duitsland de grens over voor hun werk in Nederland, vanuit Nederland pendelden bijna 7.000 werknemers voor hun werk naar Noordrijn-Westfalen en nog eens 1.000 naar Nedersaksen. Dat blijkt uit nieuwe cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de tegenhangers uit Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen.

In Noord-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen is het hoogste percentage werknemers te vinden die wonen in Duitsland of België. In Noord-Limburg kwam ruim 5 procent van de werknemers uit Duitsland, een percentage dat flink hoger ligt dan het landelijk gemiddelde van 0,5 procent. In Midden- en Zuid-Limburg, Arnhem/Nijmegen, Twente en de Achterhoek lag dit gemiddelde in 2021 tussen de 1 en 3 procent. In totaal werkten ruim 86.000 mensen als werknemer in Nederland, terwijl ze in Duitsland of België woonden. Dat aantal is sinds 2017 ongeveer stabiel gebleven.

De hierboven genoemde gemiddelde percentages zijn bij de oosterburen lager. De Kreis Städteregion Aachen is met een aandeel van 1 procent koploper, dat komt in absolute zin overeen met een aantal van 2.000 mensen en is 30 procent van alle inkomende grenspendel naar Noordrijn-Westfalen.

Alle cijfers en grafieken zijn in te zien via deze [link](#)